

Per 211/1908

10002709, 13

MOTRICEVA ULICA 109A

Štev. 13.

GORSKI GOSPODAR

List za povspesevanje kmetijstva v slovenskem Primorju.

Ureduje **Anton Štrekelj**, ravnatelj slovenske kmetijske šole v Gorici.

Izdaja »Goriško kmetijsko društvo« v Gorici — Korenski trg št. 2. List izhaja v začetku in v polovici vsakega meseca ter stane 3 K na leto. Udje »Goriškega kmetijskega društva« dobivajo list brezplačno.

L. Štolfa

cvetličar v Gorici, sedaj v novi trgovini v hiši g. Seculina Corso Gius. Verdi št. 39 nasproti Medvedu priporoča svojo bogato zalogo raznega **semena** za vrte polja in travnike, kakor tudi razno grmičje za olepšavanje domov, veliko izbero vrtnic itd. Nadalje se priporoča za izdelovanje svežih šopkov in vencev za vse slučaje

Anton Kuštrin v Gorici, (v lastni hiši) Gosposka ulica št. 25, priporoča svojo veliko trgovino jedilnega blaga po najnižjih cenah. Postrežba točna. Pošilja po železnici in pošti po naročilih. Za naročila iz dežele zadostuje dopisnica.

M. Poveraj v Gorici na Travniku priporoča svojo izborno trgovino.

Knjigovežnica Ivana Bednarika se je preselila v ulico della Croce št. 6, (nasproti „Šolskemu Domu“.)

Ivan Kravos Gorica na Kornu. Priporoča svojo sedlarske izdelke za lahko ali pa težko vožnjo.

Denar prihrani

kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

ANTON BREŠČAR

Gorica, Gosposka ulica št. 14

Via Signori lastna hiša kateri ima v zalogi najboljšo izbero **pohištva vseh slogov**, za vsaki stan, priprostega in najfinerega izdelka. Različno pohištvo iz železa, podobe na šipe in platno, ogleđala, žime in platno.

Lastna delavnica za tapecirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Daje se tudi na obroke.

J. Kopač svečar Gorica, ulica sv. Antona 7. priporoča voščene sveče, med najboljših vrst; zajamčeno pravi pitanec za čebele. Cene tako nizke, da izključujejo vsako konkurencu.

A. Primožič,

slovenski optikar Gorica na Kornju priporoča slav. občinstvu svojo veliko zalogo optičnih izdelkov in vicer vsake vrste očal, barometre, toplomerje, daljnogleda, povečevalna stekla, tehtnice za mošt, mleko itd. Sprejema naročila in poprave in pošilja na dom.

Ivan Bednarik v Gorici, via della Croce 6, priporoča svojo knjigovoznico.

Železna orala, koja potrebujejo le polovico vlačne moči od navadnih, lahko vodljive, pripoznane od prvih naših kmetovalcev za najbolje, se dobivajo v moji zalogi tukaj. Njih uzorec, kakor tudi uzorec mojih škropilnic proti peronospori se dobi v zalogi kmet. društva v Gorici. Uljudno se priporočam za odjemanje. **ZIVIC** i **DRi. Trst**, Trgovinska ulica št. 2.

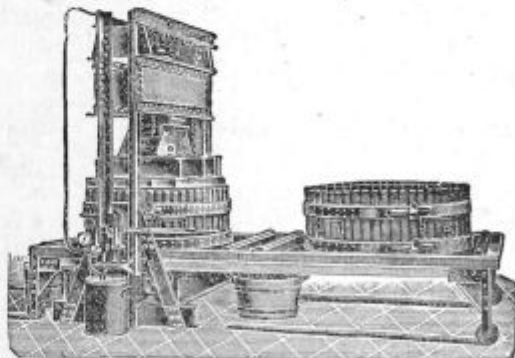
Peter Cotič čevljarski mojster v Gorici Raštel št. 32 in Gosposka ulica št. 1. Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti dostavljajo.

za žito, rezalni stroji za krmo in ročni malni za žito, razne velikosti, in še razni drugi gospodarski stroji. — Izdelujejo in prodajajo z jamstvom kot posebnost najnovejše, izborne, priznane in odlikovane

Najboljše vinske stiskalnice

so naše stiskalnice „Ercole“, najnovejšega in izvrstnega sestava s strojem za dvostroki in trajni pritisk; jamčimo da se sok popolnoma iztisnebolj ko pri vseh drugih stiskalnicah. Hidravliške brizgalnice „Syphonia“ so najboljše. Delujejo same. — Posode za grozdje, sadje, plugi za vino-grade, sušilnice za sadje, ročne stiskalnice za seno, mlatilnice za seno, mlatilnice za pšenico, čistilnice

Ph. Mayfarth-ove in dr.

tvornice gospodarskih in vinarskih strojev na Dunaju, II. Taborstrasse 71.

Nagrajeni v vseh državah z več ko 600 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnam. Ilustrovani ceniki in mnogobrojne pohvale v dokaz.

Preprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer še nismo zastopani.

Originalne francoske priprave svetovne trgovine
so najboljše in dobro znane vsem vinogradnikom.

Posebno se priporočajo:
škropilnica „Eclair“ proti peronospori; — žveplalnik „Torpillie“ proti grozdni plesnobi; vbrizgajnica „Excelior“ proti trtni uši; acetilenska svetilka „Medusa“ proti kiseljaku. Kot nadomestilo navadni rastopini modre galice in vapna je rastopina „Eclair-Vermorel“, ki se takoj

napravi je pripravna, jako vspešna, se prime lista itd. itd. Nadomestni deli za vse priprave

Ceniki in vpis^o prosto poštnine in brezplačno ako za zahteva pri edinem zastopniku za Avstrijsko-Ogersko

T. Doswald, Trst Piazza Lipsia št. 6.

Važno za sadjarstvo!

Boj sadnim škodljivcem!

Edino uspešno mazilo proti mrčesom

Propfovo gosenično lepilo „Petrina“

Zakonito zavarovano.

Ostane nad 4 mesece lepljivo.

Odlikovano z bronasto svetinjo deželnega kulturnega sveta na sadni in vrtnarski razstavi v Ustju l. 1903. — Cenik, navod o uporabi, in izvrstna spričevala pošilja na željo

Albert Propfe, kemična tovarna
Ustje ob Labi (Češko).

Umetne ognje,

kakor: rakete, bengalične luči, rimske sveče, kolesa tudi po posebnih načrtih izdeluje tvrdka

Ferd. Makuc

tovarna umetnih ognjev

Gorica.

Povsod koder je prepovedano v resnici nevarno streljanje z železnimi možnarji se danes rabijo papirnatimi topiči in sicer zato ker so oblastva dovolila vporabo teh, ker je spoznala da niso nevarni.

Zvedel sem da je na Kranjskem razširjeno mnenje da je vsako streljanje prepovedano. To pa je napačno. Prepovedano je samo streljanje z železnimi možnarji. Priporočam toraj slav. županstvom in cerkvenim predstojnikom, da ob raznih slavnostih streljajo edino le z papirnatimi topiči, katere razpošiljam v zabojih, po: 50 komadov, za 20 kron, 100 komadov za 40 kron.

Fichtenin Agra

najpripravnejše, najcenejše in najboljše sredstvo za popolno uničenje listnih uši, krvavih uši, kaparjev, poljskih bolh, gosenic, paljkov itd. na sadnem drevju, lepotečnih rastlinah in v vrtih. — Popolnoma brez strupa, toraj popolnoma neškodljivo za cvetje, listje in sadje.

Lahko raztopljivo ter pripravno za škropljenje in mazanje
1 škatla 1 kg po kron 3 zadostuje za 100 litrov vode.

Zastopstvo za Primorsko:

Huber & Comp, Trst, via S. Apolinare št. 4

Anton Scacoz Trst, via Campanile št. 19. ○ ○

PRIMORSKI GOSPODAR

List za povspesevanje kmetijstva v slovenskem Primorju.

Ureduje *Anton Štrekelj*, ravnatelj slovenske kmetijske šole v Gorici.
Izdaja „*Goriško kmetijsko društvo*“.

Štev. 13.

V Gorici, dne 21. avgusta 1908.

Pečaj IV.

Tudi ženi več strokovne izobrazbe!

Kdor opazuje nekoliko let sèm naše kmetijstvo, pritrditi nam mora, da se to vendarle boljša in da naš kmet napreduje. Strokovna predavanja, strokovni listi in strokovne šole, ki stojijo pri tem kmetu ob strani, so h temu največ pripomogli. Kdor je pa opazoval več časa naše gospodinjstvo, ta nam tudi ne bo oporekal, ako rečemo, da ni v njem skoraj nobene spremembe na boljše. In vendar je dobro gospodinjstvo za srečo družine ravno tako važno, kakor je dobro gospodarstvo. Kaj nam pomaga še tako lepo žito, ako nam ne zna žena speči kruha in pokvari moko še predno pride v peč! Resničen je naš pregovor, ki pravi, da podpira žena tri vogle pri hiši. Dobra gospodinja je za kmetijo največja sreča, kajti gospodarstvo in gospodinjstvo so dejstva, ki se ena drugo spopolnjujeta. Kakor ne more obstati posestvo brez dobrega gospodarstva, ravno tako ne more obstati brez dobrega gospodinjstva.

Če je pa dobro gospodinjstvo v kmetski družini tako važno, kaj se pa stori pri nas za zboljšanje te velevažne kmetijske panoge? Nič, prav čisto nič! Kmetski mladeniči se lahko izobrazijo v kmetijskih šolah, oni dobivajo lahko pouk v gospodarstvu tudi v kmetijskih listih in pri kmetijskih predavanjih, za kmetska dekleta in kmetske žene pa nimamo ničesar.

Ne rečemo, da manjka našim ženam pridnosti in dobre volje za napredek, toda kaj jim to pomaga, ako ni tu nikogar, ki bi jim šel na roko in bi jim svetoval, kako priti z manjšim trudom do večjih uspehov. Če pa pokažemo ženam, kako se da vrediti in vzdržati pohištvo na priprost in lahek način, kako se pripravlja iz priprostih sred-

stev okusna in tečna hrana, kako se dá ohraniti družina zdrava, kako bi dali lahko perutninarstvo, mlekarstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo in drugi deli gospodinjstva večje dohodke, nego do sedaj, potem se bodo te gotovo poprijele dobrih nauk in s tem zboljšamo dobrobit cele družine, cele soseske, cele dežele. Zato moramo začeti tudi za svoje žene zahtevati strokovnega pouka.

Drugod so to potrebo že zdavno spoznali. Vstanovile so se gospodinske šole, prirejajo se poučna predavanja in izdajajo se tudi gospodinski listi. Osobito visoko stoji ta pouk pri bratih Čehih, ki imajo skoraj že v vsakem okraju gospodinsko šolo. Tam poučuje že več potovalnih učiteljic za gospodinjstvo. Čehi se ne bojijo za stroške, ki jih potrebuje ta naprava, dobro vedoči, da jim prinese stotere dobičke. Tudi Nemci in Francozi delujejo zadnji čas v tem oziru jako hitro, le pri nas smo zaostali. V Ljubljani imamo sicer gospodinsko šolo, toda prijav za to šolo je toliko, da se ne more vpoštevati vseh prosilk za vsprejem; osobito izvenkranjska dekleta dobijo v to šolo jako težko vstop. Zato bi morali misliti tudi na Goriškem na vstanovitev posebne gospodinske šole.

Jako dobro so se neki obnesle na francoskem takozvane potovalne gospodinske šole. Te delujejo v enem kraju samo po tri mesece ter se preselijo na to drugam. Vsa šolska oprava se da prevažati. Občine ki želé imeti tako šolo, poskrbeti morajo samo za stanovanje, razsvetljava in kurjavo, drugo plačuje na Francoskem država. V tako šolo se sprejme navadno po 20 deklet, ki so vsaj po 15 let stara. Po treh tednih šole smejo pa tudi druge gospodinjne opazovati delo v šoli in ob shodih in nedeljah se prirejajo za te še posebni tečajji. Navadno poučujejo v teh šolah strokovni učitelji kmetijskih šol ali kmetijski potovalni učitelji ter dve učiteljici gospodinjstva; uči se kuhanje, šivanje, pranje, krpanje, gladenje, kokošjereja, uporaba sadja, vrtnarstvo, cvetličarstvo, knjigovodstvo, nekoliko živinoreje itd. Navadno poučuje tudi kak zdravnik zdravstvo.

Kakor se sliši, namerava vlada tudi v tem oziru napraviti v naši deželi prve korake. Želeti bi bilo le, da bi se stvar ne zavlačevala predolgo, marveč da bi lahko že v kratkem rekli: imamo gospodinsko šolo!

Št.

Tuje stvari v prsih in trebuhu goveda.

Ko začne govedo jesti, krmo hitro grabi, jo le površno prežeči in hitro požre. Popolno zvečenje si prilrani za čas preževanja. Vsled hitrega žrenja požre pogostoma tudi ptuje stvari, kakor žeblje, igle, vlasne igle i. t. d.

Ko se govedo zakolje, najde se v vampu na spodnjem delu, tik srčnega spodnjega konca razne take stvari. Te stvari leže lahko dalj časa v vampu, ne da bi kaj škodovale. Po naključbi pa lahko svoje ležišče spremene in ostri železni predmeti silijo z ostrino v prsno votlino, prebodejo srčni mehur in včasih tudi srce samo. Ako se zarije tak predmet n. p. šivanka ali vlasna igla, skozi vamp v srčni mehur, začne srčni mehur gnjiti in žival mora poginiti, ako se tak predmet pravočasno ne odstrani.

Ako je govedo požrlo tak tuj predmet in se je ta zaril v srce, začne govedo stokati ali ječati. Taka žival stoka navadno vselej potem ko se je nažrla in vlegla. Še hujše je za tako žival, če mora hoditi po strmini navzdol, a kakor hitro začne hoditi po strmini navzgor, se drob pomakne navzdol in stokanje pojenja. Žebelj, ki je zapičen v srce, se vmakne nazaj, ko žival gre navzgor in bolečina popusti. Marsikedar se kaj doseže, ako se tako govedo, pri katerem so enaki predmeti zapičeni še le v mreno ali prepono, nahajajočo se nad želodcem goni po kakí strmini ali bregu navzgor in po strani tje in sem navzdol.

Razen ječanja in stokanja ni opaziti na govedu mesece in mesece drugih znakov. Navadno tudi shujša ne. Kakor hitro pa se je začel zbirati v srčnjaku gnoj, ješčost pojema, žival pravilno ne prebavlja in krave izgublajo vrh tega mleko. Vratne žile moč no vtripljejo. Kakor hitro so se pojavili taki znaki, je bolezen že jako nevarna in ne ostane drugo, nego da se žival prej ko prej zakolje.

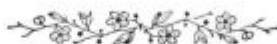
Ako se žival takrat ne zakolje, napravijo se v životu otekline z vodo napolnjene in meso takih živali navadno ni več za rabo, ker postane nad rebri in trebuhom sluzavo. Če se nam zdi, da je govedo kako tako stvar požrlo, ne odlašati, ampak zakolje naj se jo, preden so se pojavile navedene otekline. Najbolje je poklicati tako ž živinozdravnika. On preišče žival in dožene, če je temu res tako ali ne, dokler je meso še porablivo.

Malokedar se predmet vmakne nazaj in če se to zgodi, zapiči

se v jetra, vranico ali v druge dele droba in provzroči tam velike ture ali abscese. Znaki bolezni so v tem slučaju enaki prej navedenim. Žival stoka in ječi, polagoma shujša in se zvija ako jo pritisnemo na trebuh ali v lačno.

Največkrat požro tuje predmete živali na kmetih, kjer hišna gospodinja ali hči pleteta z iglami ali kačkami in nosita vlasne igle, ter krmita obenem govedo. Tudi ni prav, da se navrže smeti, ki se jih je nabralo v hiši na gnojišče. V teh smeteh so navadno igle, žebliji itd., ki dospé z gnojem na travnik ali njivo, na kateri se prideluje krma in ž njo nazaj v hlev. Toraj ne nositi hišnih smeti na gnoj, ki se ima rabiti v enake svrhe. Pa tudi dekle in gospodinje, ki strežejo govedu, naj ne nosijo železnih vlasnih, glavičastih in drugih igel.

Kmet.

Grahar ali grahov kukec.

Najhujši sovražnik graha je grahar, majhen sivo rujav hrošček, koji poklada svoja jajčica na grahovo stročje. Izvalivša se ličinka, zarije se v stročje in sicer v bližnje zrno, v katerem ostane do popolne preobrazbe. Nekateri hrošči zapuste zrno kakor hitro je bil grah pobran, zmlaten in spravljen in prezimijo v shrambah, drugi pa, in sicer večina njih, zapusti zrno še le spomladi preden se grah poseje. Slednji letajo okoli in pokladajo jajčica na mlad in drugače še popolnoma zdrav grah. Hrošček zamore letati dolgo časa in v večjo daljavo.

Da se ga zatre, je najbolje zasledovati in pokončavati ga, dokler je še v zrnju. Dene naj se seme v kakšno kositarno škatljo, koja se dá neprodušno zapreti in polije z ogljenčevim žveplecem. Paziti pa se mōra, da se ne pride v bližino z ognjem, lučjo ali celo z nažgano smodko, ker se ta tekočina zelo rada vžge. Ogljenčev žveplec pomori vse hrošče. V tem smradu naj ostane grah 48 ur. Za 10 litrov grahovega semena zadostuje 1·25 grama ogljenčevega žvepleca. Tako naj se ravna s pospravljenim semenom takoj, sicer pa se vrši to delo lahko tudi pozneje, samo pa ne tedaj, ko začne zunaj zmrzovati. Ogljenčev žveplec naj se dene v mali posodici v škatljo na vrh semena in škatljo na to neprodušno zapre. Para ogljenčevega žvepleca se vrine vsled svoje teže sama med grahovo zrnje.

Drugo zdatno sredstvo za pokončevanje tega kukca je, če se poseje seme graha še le potem, ko je staro dve leti. Hroščki zapuste seme sicer poprej, a ne morejo iz trdno zavezane goste vreče, v koji se je grah hranil in v nji vsled lakote poginejo. Prigodi se lahko, da hroščki prvo leto ne izlezejo, to pa redko kedaj. Da izlezejo prav gotovo že prvo leto, spravi naj se grah spravljen v vreče v kak gorak prostor..

Prav je, ako se tak grah, v kojem se nahaja grahov kuček, vtakne za nekaj časa v vrelo vodo. V vreli vodi pa ne sme ostati predolgo in vzemši ga iz nje, naj se ga takoj vrže v mrzlo vodo.

Kukca uničiti je mogoče tudi s petrolejem. Na vsakih 10 litrov graha se vzame 0.1 liter petro'leja, ž njim se grah poškropi in premešava naj se kup na vsak način skozi tri dni prav pridno.

Kmet.

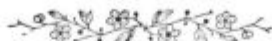
Prezračevanje hlevov.

Slab zrak vpliva jako neugodno na zdravje domačih živali. Radi tega skrbeti moramo, da bo v hlevu zrak svež in čist. Sicer dospe skozi vrata in druge razne razpoke nekaj zraku v hlev, a vse to je še premalo, zato je treba poskrbeti, da bo prihajal v hlev zrak v večji množini. Temu lahko pripomagamo s takozvanimi umetnimi odduški ali ventilatoriji. Navadno se napravi v zid pod stropom ali v vrata luknje. Če se napravi luknja v zid blizu stropa in sicer nektere na oni strani hleva, odkodar piha veter, druga pa na nasprotni strani, doseže se že precej, v tem slučaju pa ni izključeno, da bi se hlev preveč ne ohladil ali da nastane celo prepih, katero slednje je še slabše od prvega. Če je zrak v hlevu in zunaj tega enako gorak, pa oddušek ne deluje.

Bolje je še če se vtakne skozi strop hleva cevi, ki imajo odprtine 8—15 cm. Cevi naj segajo do ali še bolje če gredo skozi streho. Cevi ne smejo biti po vsej dolžini enako široke, ampak na spodnjem koncu nekoliko širje, da imajo nekako obliko lijca. Na doljnem koncu naj se pritrdi zapiralo ali zaklopnica, katera se da, potegnivši jo z vrvico, po potrebi zapreti ali odpreti. Gorak zrak, ki se vzdiguje vedno pod strop, gre skozi odduške le tedaj, če se v njih preveč ne ohladi. Da se pa zrak v teh preveč ne ohladi, zato naj se napravi cevi iz desk, ki se jih namaže zunaj in znotraj s katramom. Krog

onega dela odduška, ki moli skozi streho, naj se napravi nekak plašč z desk, ki pa mora biti nekoliko večji nego je oddušek debel in med ta plašč in oddušek naj se nasuje senenih plev, žaganja, žitnih plev ali pa rezanice. Za vsakih 6—8 glav goveje živine zadostuje en tak oddušek ali ventilacija.

„Kmet“.

Posnetek iz poročila,

ki ga je odposlalo te dni naše kmetijsko društvo, visokemu c. k. namestništvu v zadevi pomanjkanja krme in glede tozadevne odpomoči.

Suša, ki je nastopila pretečeno pomlad in je trajala še početkom poletja, je napravila na Goriškem, izvzemši v kobariškem in bovškem okraju, povsod veliko škodo; v nižini in v močnih zemljah ni bilo slabih posledic, ker je še za časa deževalo.

V strmih in hribovitih legah, posebno kjer je svet krasovit, je bilo vse suho in na več krajih sploh ni bilo mogoče nabrati kaj sena, a če je že bilo kaj, je bilo malo ali nič vredno.

V goriškem sodnem okraju so bila prizadeta posebno sledeča županstva: Čepovan, Dornberg, Grgar, Kojsko, Opatjeselo, Podgora, Trnovo, Lokavec, ki imajo skupaj: konj 175, goveje živine 3270, prešičev in drobnice 2180 glav in bi potrebovale za prehranitev teh 13.960 kvintalov sena.

V ajdovskem sodnem okraju so trpele vsled suše: Gabrije, Dol, Otlica, Gojače, Kamnje, Rihenberg, Šmarje, Vrtovin, Brje; te imajo skupaj: konj 90, govede 2700, prešičev in drobnice 1850 glav in primanjkuje sena 10.500 in slame 800 kvintalov.

V kanalskem sodnem okraju so trpela sušo vsa županstva. Te imajo skupaj: konj 50, goveda 3860, prešičev in drobnice 2400 glav, sena primanjkuje 9200 in slame 300 kvintalov.

V cerkljanskem sodnem okraju imajo: konj 130, goveda 4655, prešičev in drobnice 2300 glav, ter primanjkuje sena 11000 kvintalov.

V tolminskem sodnem okraju imajo skupaj: konj 220, govede 3750, prešičev in drobnice 3470, a primanjkuje sena 2900 kvintalov. Osobito so trpela županstva Sv. Lucija, Grahovo in Tolmin.

Komenski sodni okraj ima: konj 210, govede 2890, prešičev in

drobnice 1200, ter primankuje sena 19800 in slame 3900 kvintalov.

Sežanski sodni okraj ima: konj 570, govede 6000, prešičev in drobnice 3600 in primanjkuje sena 41000 in slame 13800 kvintalov.

V tržiškem sodnem okraju primanjkuje občinam Devin in Dobrdo kakih 300 kvintalov sena.

Za celo Goriško bi se potrebovalo skupaj 111.360 kvintalov sena in 18.800 kvintalov slame. To je sicer ogromna množina, ali nekteri kraji, osobito ves Kras potrebuje najizdatnejše podpore, ker je že lansko leto močno trpel vsled suše. Vrh tega je na Krasu neštevilno kobilic in gosenic, ki so pokončale še ono, kar je ostalo in poleg vsega je nekatere kraje še toča potolkla. Omeniti je treba, da so posestniki v krajih, ki so bili prizadeti od suše, prodali že lani večji del živine in morajo letos isto storiti, ako ne dobe pomoči od drugod.

Občina Ozeljan n. pr. je hudo trpela vsled suše. Izjavila, se je pa, da ne potrebuje sena in ga še celo prodaja, ker je dokaj živine prodala.

Mestna občina Sv. Križ je izjavila, da nima mestno županstvo nikakega zaupanja ne v veliko lansko, ne v letošnjo še večjo državno akcijo v odpomoč bedi, ni dobila niti vinarja in meni, da take državne akcije, pri katerih mora kmet plačevati slabo seno po 8 K 50 vinarjev kvintal, vedejo kmeta le v pogubo in je zanj bolje, če živine ne redi.

Slíčnega mnenja kakor prejšni občini, je večina občin v naši deželi.

Vladne podpore se pridobijo s težavo in se v zadnjem hipu še zmanjšujejo. Vsled zakasnele ali nepravilne razdelitve zgubé te podpore ves pomen in ljudstvo zgublja zaupanje v pravičnost in dobro voljo vlade.

Podpisano društvo si šteje v svojo dolžnost, poročati o tem Visokoistemu natančno, ter prosi in predlaga, naj Visokoisto izposluje v najkrajšem času izdatno podporo prizadetim krajem. Dež je v zadnjem času sicer škodo, ki je pretila večini krajev na Goriškem, nekoliko umanjšal ali kljub temu preti gospodarska katastrofa mnogim občinam.

Opiraje se na prej navedeno, predlaga podpisano društvo naslednje :

1. Nakloni naj se čim večja podpora iz državnih sredstev za ublaženje bede krajem, ki so bili prizadeti po suši, kobilicah, gosenicah in toč

2. Pri podelitvi podpor naj se ozira posebno na one kraje, ki leže v hribovitem in na kraškem svetu in ki so največ trpeli vsled suše, kobilic in toče.

3. Upošteva naj se od teh krajev v prvi vrsti oni, ki so bili prizadeti že lani po suši.

4. Na podlagi prej navedenih podatkov naj nakaže visoka vlada primerno podporo za vsak sodni okraj posebej.

5. Razdelitev podpor, oziroma nabavo in nakup sena, ter razdelitev krmil, naj prepusti podpisanemu društvu, katero hoče skrbeti, da izvrši celo akcijo s pomočjo svojega aparata v Gorici in na deželi, ter s sodelovanjem občinskih zastopnikov po svoji najboljši vednosti.

6. Prepusti naj podpisanemu društvu, da ono določi vrsto in množine krmila za vsako županstvo posebej in da krmila razdeli po razmerah kraja.

Posnetek

važnejših točk iz službenega navodila za državne kletarske nadzornike.

Kletarski nadzorniki imajo pravico, da od časa do časa uradno pregledajo kleti in druge prostore, ki služijo za napravo, hranenje in prodajo vina, vinskega mošta in grozdne drozgalice. Pravico imajo pregledovati pri vseh onih, ki prodajajo in razpošiljajo vino, vinski mošt in grozdno zdrozgalico (pri pridelovalcih, trgovcih, gostilničarjih, krčmarjih itd.).

Preden kletarski nadzornik prične s pregledovanjem, se ima zgledati in istočasno izkazati z izkaznico pri županstvu ali občinskem predstojniku. V slučaju, da potrebuje nadzornik v svrhu pregledovanja pomoči ali krajnih policijskih organov, dati se mu ima iste na razpolago.

Kletarski nadzornik se ima izkazati pred pregledovanjem tudi gospodarju ali njegovemu namestniku s posebno legitimacijo, ki mu jo je izdala politična oblast v onem kraju, kjer se ima zvršiti uradno pregledovanje.

Gospodarjevim namestnikom je smatrati: pooblaščenca, oskrbnika,

kolona, kletarja. Tem je prištevati tudi mešetarje, posredovalce ali agente, odpravitelje in imetelje voznih in naložilnih listov v svrhu pošiljanja vina, poslovodje pri zalogah in njihove namestnike in ladjevodje.

K prostorom, v katerih se ima vršiti pregledovanje, spadajo posebno prostori v katerih se grozdje masti in stiska, vreline, ležavne kleti in kleti za manipulacijo, zaloge in shrambe za vino, prostori za pakovanje, prodajalnice pridelovalcev in trgovcev vina; dalje vinske zaloge in točarne, kakor tudi prostori, v kojih se vino prodaja in toči, skladišča in razkladišča in zaloge na železničnih postajah, javne in zasebne zaloge vina, shrambe in skladišča odpraviteljev, carinske zaloge, skladišča na prostem, ladje in čolni.

Kletarski nadzornik ima pravico zahtevati, da se mu dovoli vstop v gori navedene prostore vsak čas po dnevu in v slučaju, da se mora v onih prostorih delati po noči, tudi tedaj. On ima pravico izvršiti revizijo ali dognati vse potrebno v svrhu izpolnjevanja zakona.

Za noč se računa od 1. aprila do 30. septembra, čas od 9. ure zvečer do 4. ure zjutraj in od 1. oktobra do 31. marca, čas od 9. ure zvečer do 6. ure zjutraj.

Gospodar ali njegov namestnik ima pravico biti navzoč pri pregledovanju, pa tudi kletarski nadzornik ima pravico zahtevati od njega, ali njegovega namestnika, da je prisoten.

Ako gospodar ali njegov namestnik ne dopusti vstopa v prej navedene prostore, ima nadzornik dolžnost naznaniti to sodniji.

Po potrebi sme vzeti nadzornik tudi vzorce. Za vzorce pa, ki jih je vzel v svrhu preiskave, izda gospodarju ali njegovemu namestniku tozadevno prejemno potrdilo. Lastnik blaga pa ima pravico zahtevati za vzorce od države odškodnino, ki jo odmeri politična oblast na podlagi običajne cene. Do te odškodnine pa izgubi pravico oni, ki je bil radi vzetih vzorcev sodnijsko kaznovan ali pa je celo njegovo blago zapadlo.

Ako kedo ne pusti vzeti vzorcev, ima nadzornik dolžnost naznaniti ga oblastniji.

Stranka, pri kateri se vzamejo vzorci, ima pravico zahtevati, da se ji del vzetih vzorcev prepusti uradno zapečaten.

Ako nadzornik uvidi, da mora ono blago zapasti radi prestopka zoper § 20, ki ga navaja zakon o živilih, in se je bati, da bi stranka ono blago lahko poskrila ali odnesla, ima pravico posodo v koji se ona pijača ali blago hrani, uradno zapečatiti in sicer tako, da ni mogoče do blaga, ne da bi se uradni pečat pri tem pokvaril.

Zakupni razglas.

Zaradi zagotavljenja sena, slame, drv in premoga za c. in kr. vojno upravo za leto 1908 — 1909.

Zakupna obravnava bo obdržavana za garnizujoče čete, zavode in izolirane:

Dne 21. avgusta pri okrajnem glavarstvu v Sežani za zakupno postajo Sežana, za vse predmete za čas od 1. oktobra 1908 do 30. septembra 1909. Potrebščina na dan: sena 3400 gramov, porcij 8, slame za steljo 2100, porcij 8, na 4 mesece slame za postelje, meterskih centov 40, na mesec po leti trdih drv 423 *kg* kubičnih metrov 10; na mesec po zimi trdih drv po 423 *kg*, kubičnih metrov 30. Približna tekoča letna potrebščina, ki se ima zagotoviti, znaša sena meterskih centov 98, slame za steljo meterskih centov 61, slame za postelje 120 meterskih centov, trdih drvi 220 kubičnih metrov.

Dne 25. avgusta pri občinskem uradu v Bovecu za zakupno postajo Bovec in konkurenčni kraji, za vse predmete za čas od 1. oktobra 1908 do 30. septembra 1909. Na 4 mesece slame za postelje meterskih centov 4, na mesec po leti trdih drv 423 *kg* kubičnih metrov 1; na mesec po zimi trdih drv po 423 *kg*, kubičnih metrov 4. Približna tekoča letna potrebščina, ki se ima zagotoviti znaša slame za postelje 12 meterskih centov, trdih drvi 29 kubičnih metrov.

Dne 26. avgusta pri občinskem uradu v Tolminu za zakupno postajo Tolmin, za vse predmete za čas od 1. oktobra 1908 do 30. septembra 1909, (mesto zakupnih pogojev se sklenejo lahko tudi akordi). Potrebščina na dan sena 3400 gramov, porcija 1, slame za steljo 2100 gramov, porcija 1; na 4 mesece slame za postelje, meterskih centov 8, na mesec poleti trdih drv po 423 *kg*, kubičnih metrov 3; na mesec po zimi trdih drv po 423 *kg*, kubičnih metrov 12. Približna tekoča letna potrebščina, ki se ima zagotoviti, znaša sena meterskih centov 12, slame za steljo meterskih centov 8, slame za postelje meterskih centov 24, trdih drvi 81 kubičnih metrov.

Pismene ponudbe kolekovane s kolekom za 1 K, se imajo sestaviti po predpisanem formularju z opombo vred (formular leži pri dotičnem županstvu), kuvertirati in imajo v zgorajomenjenih obrav-

navnih dneh in krajih (oskrbovalno skladišče, okrajno glavarstvo ali občinski urad) doiti najdalje do 9. ure dopoldne, ob kateri se prično zagotovitbene obravnave. Na poznejše ali v brzajavni obliki došle ponudbe se ne bode oziralo. Ko bi se v kaki ponudbi cenin podstavek v številkah in pismenkah ne ujema, velja postavek v pismenkah za pravi. Vsaki popravi v ponudbi ima pridejati ponudnik svoj podpis.

Pri obravnava v Sežani, Bovcu in Tolminu se sprejemajo tudi ustne ponudbe.

Daljna pojasnila je dobiti pri okrajn m glavarstvu ali občinskem uradu.

GOSPODARSKÉ DROBTINICE.

Letošnja sadna letina. Na sploh je bilo sadno drevje polno cvetja. Izvemši hrušk, ki so v nekaterih krajih malo zarodile, pričakovati je bilo popolne, da takorekoč prav dobre sadne letine. Da niso drevesa tako dobro obložena s sadjem, prouzročili so to različni mrčesi, posebno pa gosenice. Zlatoritka in prsteničar sta objedla v nekaterih krajih sadna drevesa do golega, a tudi radi dolgotrajne suše je odpadlo precej zarojenega sadja. Po dosedanjih poročilih je posneti naslednje: 1. **Nemčija:** se nadeja srednje sadne letine glede vseh sadnih plemen; 2. **Švica,** kjer je bilo 23. maja zelo neugodno vreme, bo imela le toliko sadja, da ni niti misliti na izvoz; 3. **Amerika:** Poroča se, da bo 70—80% prav dobre sadne letine, kar odgovarja dobri sadni letini. Sadja bo skoraj gotovo več, nego v prejšnjih letih, ker so tudi mladi nasadi dobro obloženi s sadjem. 4. **Bosna in Slavonija** bosta imeli, kljub temu, da so gosenice mnogo pokvarile in je tudi dokaj sadja odpadlo, bogato sadno letino na češpljah. 5. **Češko:** Nadejati se je dobre, da celo prav dobre sadne letine, hrušk bo malo, češpelj in sliv srednje veliko. 6. **Štajersko:** Pričakovati je dobre sadne letine glede jabolk, one jablane, ki so bile lani dobro obložene, obrode letos le srednje in še celo tega ne. Nadejati se je, da bo češpelj in sliv obilo. 7. **Tirolsko:** Nadejati se je dobre, da, celo prav dobre sadne letine glede jabolk, hrušk bo malo, a sliv veliko. Tudi na **Nižje Avstrijskem** je pričakovati dobre sadne letine. Glede jabolk bo dobra in celo prav dobra sadna letina, glede hrušk dobro do srednje dobra, glede češpelj dobra in celo prav dobra, glede marelic prav dobra in srednja.

Daljnja pojasnila glede nakupa in prodaje sadja, daje brezplačno takozvana: „Obstvermittlungsstelle des n. ö Landesobstvereines in Korneuburg“.

Iz „Ill. Monatsblätter für Bienenzucht“.

Kozavost na trtah. Če so bile trte kožčeve, je najbolje, da se bolni les jeseni odreže in sežge ali pa da se bolni les spomladi odreže in stari les obrezanih in očiščenih trt namaže s 50 odstotno raztopino železnega vitrijola ali s 5 odstotno raztopino hudičevega olja. Prav je tudi, če se bolno listje oprashi s semletim žveplom in pozneje zopet s semletim žveplom, kojemu se je primešalo 20 do 60 odstotkov vapnenega prahu. Ko je jeseni listje odpadlo, naj se na trti obviselo odlomi in sežge.

Za setev naj se jemlje vselej najdebelejše in najtežje zrnje. Dognano je, da posejana množina lažjega in enaka množina težjega zrnja ne da enako pridelka, ampak slednja več, nego prva. Rastline, ki so zrastle iz težjega zrnja obrode bolj bogato in zrnje in slama je boljša. Velikost in teža zrna se deloma krije, ker je večje zrno navadno tudi najtežje.

Kako pospešimo rodovitnost sadnih dreves? — Dvorni vrtnar Lebl v Frankfurtu a. M. piše v kmetijskem časniku za Westfalsko in Lipsko: „Ker nastavlja sadno drevo v avgustu in septembru sadne popke za prihodnje leto in pripomaga k temu, da se lesni popki spremene v cvetne, oziroma sadne, fosforova kislina, priporoča se, naj se sadnim drevesam v onem času gnoji s fosfornimi gnojili. Najbolje se je sponesla zmes fosfornatih s kalijevimi gnojili. Zato naj se vzame boljši superfosfat (z 20 odstotki fosforne kisline) in žveplenokisli kalij (s 50 odst. kalija). V 100 litrih vode se raztopi 1 kg superfosfata in 1/2 kg žveplenokislega kalija. S to raztopino se zalije drevesa trikrat in sicer v drugi polovici avgusta enkrat in potem vsakih 14 dni do prve polovice septembra meseca. Za stareja debela se vzame 20—40 litrov, za mlajša in manjša 10—20 l raztopine. Vsa sadna drevesa, ki so vsled obile rodovitnosti opešala ali postala iz drugega uzroka nerodovitna, bodo na to obilo rodila.

Kako se dajo ohraniti sveže češplje do velike noči? — Lukas priporoča naslednje: Ko so češplje popolnoma dozorele, vendar pa prej, preden so krog peclja zvenele, naj se jih skrbno s peclji vred pobere, peclje na kratko odstriže in vloži naravnost ali pa povito vsako za sè v papir, v steklenice za konservo. Zavije pa se tudi lahko vsako posamezno češpljo v papir in vloži v glaziran ali pološčen lonec. Steklenico ali lonec naj se s koščekom prešičjega me-

hurja trdno zapre. Steklenice ali lonci naj se na to zakopljejo na vrtu v jamo kak meter globoko. Ko je jama zasuta, naj se dene na vrh nekoliko listja, da zemlja preveč ne zamrzne in je tako mogoče tudi pozimi do njih.

Orehi se klatijo včasih z drogom, ko še niso popolnoma dozoreli in pri tem delu se jih veliko zmasti. Taki orehi so slabi in neužitni. Orehe, ki se misli shraniti, naj se oklati, ko so popolnoma zreli, t. j. ko se lupina zlehka loči ali so čadavi. Ako se jih oklati, dokler se lupina oreha še trdno drži, ostane pri čiščenju ali žurenju vedno nekaj lupine, vsled česar taki orehi splesnijo. Ko se jih je ožurilo do čistega, razgrne naj se jih na tenko po podu in vsak dan do dobrega premeša. Še le po kakih 4 tednih se jih spravi v vreče.

Divji kostanj. Letos je čutiti pomanjkanje krme dan na dan več, zato smo primorani iskati si raznih pomočnih krmil. Dobra krma za živino, posebno pa za pitanje prešičev in ovac, kakor tudi kot sredstvo zoper drisko in drugo je plod divjega kostanja, katerega dobimo pri nas v drevoredih mnogo. Divji kostanj ima v sebi dokaj grenčice in čreslovine, koji sestavini živino v čevah zapirati. Če se hoče torej pokladati živini kostanj v večji množini, treba ga je speči ali pražiti, kakor se peče navadni kostanj, s tem zgubi na grenčici in trpkobi. Po praženju ali pečenju vrše se enake spremembe kakor pri pečenju domačega kostanja, prvi je bil prej trpek in grenak, postane pa potem sladek in okusen. Poleg sena in raznega korenstva naj se poklada govedu, ki je določeno za pitanje do 8 in več kilogramov na dan, prešičem početkom pitanja malo, pozneje do 3 kilograme, molznim kravam, če hodijo na pašo ali vozijo do 5 kilogramov. Konjem, kateri se le polagoma priučo na to krmo, naj se ne poklada nad 3 kilograme.

Razmnoževanje vrtnic. Vrtnice se dado pomnožiti tudi s potaknjenci. Za potaknjence se porabi lahko vsaka mladika, ki je odcvela. Mladika mora imeti najmanj 3 očesa. Z nje naj se odreže cvet, spodaj naj se prereže tik pod členom in list odreže do peclja, ostalemu listu ali listoma naj se pa pusti par listkov. Potaknjence naj se nato potakne v plitev zaboj, v kojem se nahaja peščena zemlja ali pesek. Zaboj naj se postavi v senco in skrbi, da je zemlja vedno nekoliko vlažna. Seveda se vsi potaknjenci ne vkoreninijo, vendar se jih precej prime in prejeti bodo v prihodnjem letu gotovo cveteli.

POROČILA.

Goriško vinarsko društvo nam je predložilo računski zaključek za drugo upravno dobo 1906—1907 in iz istega posnemamo naslednje: Koncem I. upravne dobe je štela zadruga 98 članov s 104 deleži, a v teku II. upravne dobe je pristopilo 49 članov z 49 deleži, izstopil je med letom 1 član, potemtakem je štela zadruga dne 31. avgusta 1907 146 članov s 152 deleži.

Deleži so po 20 K in vsak zadrušnik jamči z devetnajstkratnim zneskom, toraj s 400 K za vsak delež, kar odgovarja z vplačanimi deleži jamstvu v znesku 60800 K.

Vina se je kupilo in bilo v zalogi vsega skupaj 1047 hl, prodalo se ga je 743 hl, v zalogi ga je ostalo toraj 272 hl.

Denarni promet je znašal 91365 K 5 v, končni dobiček je znašal 582 K 26 v.

Z ozirom na lep napredek te mlade zadruge, ki ga je pokazala uže v drugi upravni dobi, kar je pripoznala tudi visoka vlada in ji podelila za tekoče leto 2500 kron podpore, priporočamo našim vinogradnikom, naj pristopijo k tej, za našo vinorejsko deželo prekornisti zadrugi v kolikor mogoče velikem številu!

Najbolje debele in drobne otrobe (posevke) ima v svojih zalogah „Goriško kmetijsko društvo“. Cena debelim otrobom je K 8 za vrečo 50 kg in K 5·30 za vrečo 33 kg, drobnim K 6·50 z vrečo vred. Otrobe je poslalo društvo v preiskavo c. kr. kmet.-kem. poskuševališču, ki se je o istih v posebnem spričevalu prav pohvalno izrazilo. — Kmetovalci posnemajte kmetovalce naprednih dežel! Oni gledajo na dobroto in ne na ceno blaga, mi pa delamo ravno nasprotno, smili se nam dati en vinar več, čeprav je ceneje blago za več vinarjev manj vredno. Kaj pomaga n. pr. rabiti za žveplanje trt ceno, a predebelo semleto žveplo, grozdje bo napadala plesnoba kljub žveplanju; kaj pomaga rabiti ceno, a tako umetno gnojilo, ki ima malo v sebi, če pa niti toliko ne izda, da bi se troški krili; čemu pokladati živini cene a slabe otrobe, če v primeri z onimi, ki so le za par vinarjev dražji, le malo izdajo ali celo živali škodujejo. Z nakupovanjem dražjega blaga štedimo, a z nakupom cenega in malovrednega zame-tamo. —

Razglas o sprejemu učencev v kranjsko kmetijsko šolo na Grmu pri Novem mestu. — Meseca novembra se prične na kmetijski šoli

nov tečaj, ki bo trajal dve leti. Pouk obsega poleg predmetov ljudske šole vse tiste pomožne in strokovne predmete, ki so dandanes neobhodno potrebni za uspešno kmetovanje. Učenci se teoretično in praktično uče novega vinogradništva in kletarstva, živinoreje in mlekarkarstva, poljedelstva in travništva, sadjarstva in vrtnarstva, gozdarstva i. t. d.

V šolo se sprejemajo učenci v starosti 16. do 24. leta; le izjemoma in v posebnega ozira vrednih slučajih se sprejemajo mlajši, ozir. stare šii učenci.

Učenec, ki se sprejme v šolo, mora plačati za hrano in stanovanje po 24 K na mesec in 40 K šolnine na leto.

Za sinove kranjskih kmetovalcev je za prihodnje šolsko leto oddati pet deželni ustanov po 240 K, katero je razpisal v. esl. deželni odbor z odlokom z dne 30. jultja t. l. št. 9510.

Učenci z ustanovami imajo hrano, stanovanje in pouk v šolskem zavodu brezplačno; obleko, životno perilo, obuvale in šolske potrebščine pa si morajo sami preskrbovati.

Prošnje za sprejem v šolo morajo prosilci lastnoročno pisati in kolkovane s kolekom 1 K poslati do **5. septembra t. l.** vodstvu kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Vsaki prošnji je priložiti rojstni list, spričevalo o dovršeni ljudski ali kakii višji šoli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in spričevalo županstva in župnega urada o lepem vedenju.

Prošnji za sprejem proti plačilu je pridjati tudi obvezno pismo (reverz) starišev ozir. varuha, da plačajo vse stroške.

Učenci, ki dovrše šolo z dobrim vspehom, imajo pri vojaščini pravico do samo dveletne prezentne službe. Ako namreč zadoste svojim vojaškim dolžnostim prve dve leti brez graje, ter dokažejo, da bodo po izstopu iz prezentne službe kmetovali na svojem ali svojih stari ev domu, smejo na podstavo odredbe c. kr. vojnega ministerstva z dne 22. jultja l. 1995, št. 4633, prositi proti koncu drugega vojaškega leta, da se jim odpusti tretje službeno jeto.

Razpis natečaja. C. kr. namestništvo v Trstu razpisuje na Primorskem dve mesti potovalnih poljedelskih učiteljev in sicer eno z italijanskim učnim jezikom se sedežem v Pulji in drugo s hrvatskim učnim jezikom s sedežem v Voloskem. Službeni okraj za prvo mesto obsega sodne okraje Pula, Vodnjan in Labin, za drugo mesto pa sodne okraje Volosko, Labin, Pula in Vodnjan.

Dolžnosti potovalnih poljedelskih učiteljev določene so v posebnem navodilu in obstoje zlasti v strokovnem potovalnem poučevanju kmetijskega prebivalstva s tem, da se mu dajejo poljudna s praktičnimi dokazili združena predavanja o različnih strokah domačega kmetijstva posebno pa za obe mesti: o poljedelstvu, živinoreji, s primernim oziranjem na mlekarstvo, vinogradništvo, kletarstvo in na nasajanje oljk; dalje o sadjereji, o zelenjadarstvu in o čebelarstvu.

Poljedelski potovalni učitelji nastavijo se najprej po pogodbi in za sedaj za jedno leto na poskušnjo, a po triletni zadovoljujoči službi bodo imenovani uradnikom X. činovnega razreda; oni so organi c. kr. namestništva in se pridelijo po navadi kakemu c. kr. okrajnemu glavarstvu.

Poljedelski potovalni učitelji dobivajo dokler so nastavljeni po pogodbi, letnino 1800 kron, stalni potni pavšal 1000 kron, stanovnino 300 kron in pavšal 100 kron za nabavo književnih in strokovnih pripomočkov, kateri prejemki se izplačujejo naprej v mesečnih obrokih.

Prosilci za ti dve mesti naj vložijo svoje z dotičnimi listinami opremljene prošnje z dokazom starosti (25—30 let), avstrijskega državljanstva, dovršenih študij, (najmanj dovršitev ene srednje kmetijske šole, ali pa c. kr. višjega zavoda za vinogradarstvo in sadjarstvo v Klosterneuburg-u) vsaj dvoletne prakse v kmetijstvu ali pa v sadjarstvu in znanja jezikov kakor tudi z izjavo, kedaj bi zamogli najkasneje nastopiti službo, ko bodo obveščeni, da so bili imenovani potovalnim učiteljem, najdalje do 15. septembra 1908 pri c. kr. namestništvu v Trstu.

Oni prosilci, ki niso usposobljeni za pouk na kmetijskih šolah se morajo zavezati, da položijo dotično skušnjo v dveh letih.

Ob drugače enakih pogojih imajo prednost oni prosilci, ki zmorejo dokazati zadostno znanje drugih deželnih jezikov.

Na prodaj so hrastovi sodi rabljeni, a v dobrem stanu in sicer 4 držeči po 30, 32, 33 in 39 hl. Poprašati je pri Gor. vin. društvu v ulici sv. Antonu št. 7.

„Goriško vinarsko društvo“

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici, ima v svojih zalogah in prodaja naravna in pristna vina z Brd, z Vipavskega in Krasa. Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje. Uzorce vin pošilja na zahtevo Cene zmerne, postrežba točna in reelna. Sedež društva: Gorica, ulica sv. Antona št. 7.

Deset zapovedi za kmetovalca dobi vsakdo zastonj in prosto poštnine lepo tiskane pri Ubald pl. Trnkoezy, lekarnar, Ljubljana na Kranjskem, Avstrija.

Pri gnojenju trositi je poleg Tomasova žlindre ali superfosfata tudi

40 odstotne kalijevo sol.

To gnojilo je za polovico ceneje, nego žveplenokisli kali.

Glavno zastopstvo za Primorsko:

ARA & VIZZICH V TRSTU.

Zaloga pri:

Goriškem kmetijskem društvu ter Alpi & Co. v Gorici.

Knjižice o umetnih gnojilih brezplačno.

NARDINI & WOLF

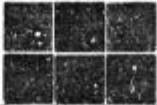

izključno zastopništvo tovarne „**ETERNIT**“ za celo Primorsko cementne asbestove plošče za pokrivanje streh

Gorica via Vetturini št. 11

Najboljši krov sedanosti Eternit-Skrilj, lahek, čvrst, varen proti burji, nevihti in ognju

Redka prilika!

I krono

stane lep moški slamnik; prodajali se
bodo samo še ta mesec v trgovini

J. MEDVED
GORICA.